

Wethouder De Rijk met windmolenplan terug bij af?

Commissievergadering 26 januari 2012 eerste stap om turbines op Lage Weide te schrappen

De wethoudersbrief

Op naar uitvoering, moet wethouder De Rijk gedacht hebben toen zij op 19 januari haar brief over het plan voor 8-14 windmolens op Lage Weide naar de raadscommissie Stad en Ruimte stuurde. Een 'haalbaarheidsonderzoek uit 2010 noemde Lage Weide "kansrijk." Er was "ambtelijk en bestuurlijk afstemming gepleegd" met gemeente Stichtse Vecht. En de afstand tot de woningen in de omliggende wijken voldoet aan de wettelijke regels. De bewoners kunnen hun wensen kwijt in een klankbordgroep. Nog belangrijker was dat coöperatief bedrijf Energie-U klaarstaat om haar droom uit te voeren. Weliswaar noteerde de wethouder dat 43% van de ondervraagden in een eerste stadspeiling vond dat windenergie niet in de buurt van woonwijken moet worden opgewekt. Maar, "Dit is ook het landelijke beleid," stelt ze trots in haar brief. "Om onze ambitie - Utrecht in 2030 CO2-neutraal - te kunnen realiseren, zullen we alles op alles moeten zetten. Dat betekent energie van de zon, biomassa en wind. De kosten voor de overheid zijn in verhouding tot het rendement laag." En toen kwamen de bewoners en de raadsleden.

Het bewonersonderzoek

Op 23 januari presenteerde bewonersplatform Buren van Lage Weide een voorlopig onderzoek naar locaties en haalbaarheid. Wie de veiligheidseisen van SenterNovem toepast op Lage Weide, komt uit op maximaal vier turbines. Experts van 'de Buren' rekenden het plan van Energie-U door in een Business case. De uitkomst bleek negatief. Niet vreemd, want op Lage Weide is de windsnelheid volgens de windkaart van SenterNovem ongeveer 7 meter per seconde (ter vergelijking: langs de kust hoger dan 8 m/s.) Het productiepercentage van de turbines zal slechts rond 20% liggen (ter vergelijking: op zee wordt meer dan 30% gehaald.) De conclusies over de economisch-maatschappelijke gevolgen vielen nog slechter uit. Dat windturbines voor geluidsoverlast, zichtvervuiling en slagschaduw zorgen, is bekend. In welke mate moet goed worden gemeten. Ongeacht de uitkomst, zal de waarde van ten minste 800 woningen in Zuilen, Op Buuren, Maarssenbroek, Lage Weide, Terwijde en Schepenbuurt dalen. Als kopers gemiddeld 15% lager bieden voor de huizen in de zichtlijn, zorgt dit op de woonmarkt voor een schadepost van ruim €20 miljoen. Laat staan dat de huizen daarachter en de bedrijfsperven worden meegerekend. Profiteert Utrecht dan tenminste van de voordelen van lokaal opgewekte windstroom? 8 Turbines op Lage weide leveren elektriciteit voor ongeveer 8% van de huishoudens. De CO2-uitstoot zal met ongeveer 1% dalen (emissiewaarde: ruim €5 miljoen.) Kortom, in stedelijk gebied wegen de maatschappelijke voordelen van windturbines niet op tegen de nadelen. De rijks subsidie voor dit project is legitiem, maar vooral inefficiënt en ineffectief besteed.

De raadsvergadering

Op 26 januari hoorde je aan de vragen en antwoorden van de raadsleden dat deze conclusies hard zijn aangekomen. "Hoe concreet is het plan van Energie-U, vroegen de VVD, de PvdA en Stadspartij Leefbaar aan de wethouder? Wat zijn de contouren en het beoordelingskader?" De VVD was al tegen, maar ook de andere fracties willen nu zelf naar de inhoud kijken. Ze eisen alsnog inzage in de beoordeling van het plan door een extern bureau. Die mogelijkheid zegde de wethouder toe. Ook moet ze een startdocument opstellen met daarin eisen voor de structuurvisie, milieu effect rapportage (mer), bewonersparticipatie, en een maatschappelijke kosten-batenanalyse (mkba.) Raadslid De Vries (Groen Links) stemde daar mee in, maar vindt dat het proces geen vertraging mag oplopen. Westeneng (ChristenUnie) leek het met hem eens.

De reflectie

Was raadslid Kleuver (D66) in november 2011 al overtuigd dat een maatschappelijke kosten-baten analyse moet worden gemaakt, intussen volgen bijna alle fracties die lijn. Zelfs De Vries (Groen Links)

praat over "zorgvuldig, gedegen onderzoek naar alle voor- en nadelen," hoewel hij denkt dat het met de daling van de woningwaarde wel zal meevallen. Interessant is dat daarin, en in het startdocument, ook de mogelijkheid wordt bekeken om geen windmolens te plaatsen (zogenaamde *nul-variant*.) Waarom nu pas, vraag je je af. Had de raad dat niet moeten afwegen vóór de nieuwsbrief in oktober 2011 naar de bewoners werd gestuurd? Van Schie (VVD) houdt de wethouder nog voor dat het haalbaarheidsonderzoek uit 2010 nooit door de raad is vastgesteld. Maar na de vergadering erkent hij, evenals Kleuver (D66) en Oldenburg (Stadspartij Leefbaar) dat ze eerder scherper hadden moeten opletten. "De Buren van Lage Weide hebben ervoor gezorgd dat we goed naar dit plan kijken, anders was het al in een volgend stadium geweest," zegt Oldenburg.

De procedure

Of bewoners er blij van worden of niet, er komt een startdocument. De raad gaat meeoordelen over plan en proces. Raadslid Eggermont (SP) vindt het belangrijk dat de maatschappelijke kosten en baten tijdig worden beoordeeld, dus vóór er in een structuurvisie op varianten wordt gestudeerd. Dat voorkomt hoge plan- en participatiekosten, die Energie-U wellicht niet kan dragen. Men spreekt voor de bewoners participatieniveau 3 af. Raadslid Van Waveren (CDA), in het debat niet erg zichtbaar, eist behalve een goede business case "kaders voor participatie. Welke vraag leg je bewoners voor?" stelt hij retorisch. De nestor van de raad, Oldenburg, antwoordt: "Het advies van bewoners is voor de besluitvorming niet automatisch bindend. De ervaring in Utrecht heeft geleerd dat je dit goed moet regelen." Dan wordt Van Waveren zichtbaar. Hij wil verder met de planprocedure en rept met geen woord over waardeverlies voor gezinnen en bedrijven. De vergadering illustreert waar de Buren Van Lage Weide voor waken: *klankborden* en *participeren* tot je een ons weegt en wordt meegezogen in een plan dat niemand wil. De argumenten en emoties van bewoners tijdens informatie- en debatbijeenkomsten zijn helder als glas. Het draagvlak voor dit plan is er niet. Tot in de raad van Stichtse Vecht toe. Dan helpt geen onderzoek, participatieniveau of bestuurlijke afstemming.

Het bewonerstandpunt

De Buren van Lage Weide willen dat dit traject stopt. Geen geld verspillen aan visies en variantenonderzoek dat lang duurt en onnodig onrust veroorzaakt. Wil de raad daar toch aan beginnen, stem dan niet in met planprocedures zolang nut en noodzaak nog onderzocht en bewezen moeten worden. Over de aanpak daarvan willen bewoners voor mei 2012 helderheid. Ze willen meebeslissen over de opzet en over het bureau dat de maatschappelijke kosten-batenanalyse maakt. Bij zo'n onderzoek zou je naast de nulvariant (= geen windmolens) ook andere locaties en duurzame energiebronnen kunnen bekijken. Nog belangrijker is dat er afspraken komen over hoe de gemeente op de argumenten van de omwonenden ingaat. Zij hebben hun huiswerk gedaan. Met de informatie die op tafel ligt, valt niet aan huizenbezitters uit te leggen dat het idee van Energie-U als studieplan boven de stad blijft hangen. Ze roepen de wethouder en de raad op deze commercieel opererende club te behandelen als volwassen kind van Groen Links. Schermen met het duurzaamste Ei van Columbus kan iedereen. Hun plan moet op korte termijn op het informatieniveau van de Buren van Lage Weide worden gebracht.

Het slot

De omwonenden van Lage Weide willen de turbines niet. En de ondernemers, nog weinig genoemd in het debat, willen niet in hun milieuruimte beperkt worden. Als de politiek wacht tot het aantal tegenstanders stijgt, zal de druk toenemen. Dat kan de sfeer en de kwaliteit van de oplossing beïnvloeden. Het aardige van plannen is dat ze ook van tafel kunnen. Het zou namelijk jammer zijn als onze stad op het dossier duurzame energie straks verliezers kent.